07/11/2023

Χριστοδουλίδης: “Ευθύνη να είμαστε πιστοί στις χριστιανικές αξίες”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Χαιρετισμό στην τελετή έναρξης του Διεθνούς Θεολογικού Συνεδρίου με τίτλο: «Τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης», απηύθυνε την Κυριακή, 5 Νοεμβρίου, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης.

Πρόκειται για ένα μνημόσυνο για τη συμπλήρωση ενός έτους από την εκδημία του μακαριστού **Αρχιεπισκόπου Κύπρου κυρού Χρυσοστόμου Β’.** Ο μακαριστός Πρωθιεράρχης βρέθηκε επί 16 χρόνια στο πηδάλιο της εν Κύπρου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας και μια μέρα σαν σήμερα, στις 7 Νοεμβρίου 2022, εξεδήμησε προς Κύριον.

Στην τελετή έναρξης παρέστη και ο διάδοχος του μακαριστού κυρού Χρυσοστόμου, **Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος**. Στον χαιρετισμό του ο κ.

Χριστοδουλίδης μίλησε για την συνεισφορά του μακαριστού Αρχιεπισκόπου κυρού Χρυσοστόμου στην Εκκλησία της Κύπρου, για τη Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου, ενώ για τη θέση της Κύπρου στον χριστιανικό κόσμο, υπογράμμισε:

"Ο τόπος μας αποτέλεσε τον χώρο της πρώτης αποστολικής περιοδείας, το πρώτο σημείο στο οποίο διδάχτηκε ο λόγος Του Χριστού, έξω από τα ιστορικά όρια των θεοβάδιστων Αγίων Τόπων, του ιστορικού Ισραήλ και της Παλαιστίνης. Ο θεσμός της Εκκλησίας της Κύπρου είναι ιστορικά ο αρχαιότερος θεσμός που λειτουργεί στον τόπο μας, σε απαρασάλευτη συνέχεια και διαδοχή. Η Κύπρος μας καθαγιάστηκε από αναρίθμητες προσευχές και τη θυσιαστική αγάπη Αγίων, Αποστόλων, Ιεραρχών, Οσίων, Ασκητών, Μαρτύρων και Νεομαρτύρων, από τις μορφές Μεγάλων Πατέρων της τοπικής και της οικουμενικής Χριστιανοσύνης. Αυτή η ιστορική παρακαταθήκη που φέρει η μικρή μας πατρίδα μας επιβαρύνει με ευθύνη οικουμενική, με ευθύνη να είμαστε πιστοί στις χριστιανικές αξίες και πρακτικά αρωγοί όλων όσοι χρειάζονται τη βοήθειά μας. Και αυτό τον ρόλο επιχειρούμε να διαδραματίσουμε και στην παρούσα κρίση είτε με την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, είτε με την εκκένωση συνανθρώπων μας από γειτονικές χώρες".

Ολόκληρος ο χαιρετισμός του κ. Χριστοδουλίδη:

Είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα να παρευρίσκομαι απόψε στην τελετή έναρξης του Διεθνούς Θεολογικού Συνεδρίου «Τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης» που διοργανώνει η Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου, ως Μνημόσυνο στον μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο τον Β΄.

Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος, μέσα από τα 16 τελευταία χρόνια της ζωής του, υπηρετώντας ως Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου, έβαλε ανεξίτηλη σφραγίδα στη ζωή της Εκκλησίας της Κύπρου, αλλά και εν γένει της Ορθόδοξης Χριστιανοσύνης, αφήνοντας πίσω του ένα αξιοπρόσεκτο ανανεωτικό και μεταρρυθμιστικό έργο. Όσοι είχαμε την ευλογία να τον γνωρίσουμε σε προσωπικό επίπεδο, πέρα από την εικόνα του εκκλησιαστικού ηγέτη με την ευθύτητα, την τόλμη και την αποφασιστικότητα που τον διέκρινε, με το θάρρος της γνώμης του και την ισχυρή προσωπικότητά του, χαρακτηριστικά που ενδεχομένως από κάποιους να παρεξηγούνταν, μπορούμε να μαρτυρήσουμε για την απλότητα του χαρακτήρα του, για τη ζεστή και φιλόξενη καρδιά του, για την καρτερία του στις δυσκολίες, για το ψυχικό και πνευματικό του σθένος, για την έγνοια του για τον άνθρωπο και για τον τόπο. Άνθρωπος πιστός και σταθερός σε αξίες και σε αρχές, που τις υπερασπιζόταν σε όλη του τη ζωή, ειδικά σε ό,τι αφορούσε την επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού και της χριστιανικής του ταυτότητας στη γη των προγόνων του. Με έντονο ενδιαφέρον για την πνευματική πορεία του λαού, με βάση την τοπική παράδοση και τη μακραίωνη ιστορία του τόπου και με βλέμμα ευθύνης για το αύριο.

Στα 16 χρόνια που διαποίμανε την Εκκλησία της Κύπρου, ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος μερίμνησε για τη θεσμική αναδόμηση της Εκκλησίας, με τη διεύρυνση της Ιεράς Συνόδου και την πλήρη αποκατάστασή της ως Συνόδου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας. Κάτω από τη δική του πρωτοκαθεδρία ψηφίστηκε ο νέος Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας, δημιουργήθηκαν οι νέες Μητροπόλεις και Επισκοπές, που βοήθησαν σε μια ανανεωμένη, προσωπική σχέση διαποίμανσης του λαού. Συστάθηκε ο ενιαίος φορέας μισθοδοσίας του ενοριακού κλήρου και αναπτύχθηκε εντονότερη δράση στο κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο της Εκκλησίας. Ήθελε να κάνει τομές στην Εκκλησία και τις πέτυχε, φεύγοντας ήσυχος από αυτό τον κόσμο, όπως ο ίδιος δήλωνε, ενώ κατά την έξοδό του από τα εγκόσμια, μάς έδωσε μαθήματα πίστης, καρτερικότητας και υπομονής, μπροστά στο φοβερό μυστήριο του θανάτου. Εδώ είναι το εκπληκτικό με τον εκλιπόντα Αρχιεπίσκοπο: στο πέρασμά του από τα επίγεια στα επουράνια, άφησε πίσω του έργο που θα επηρεάζει ευεργετικά τη ζωή της Εκκλησίας στις γενιές που θα έρθουν και αυτή είναι η πιο μεγάλη καταξίωση! Και ενώ με την έντονη προσωπικότητά του, ενόσω ζούσε, δεχόταν πολλές φορές αυστηρή κριτική, μετά τον θάνατό του, δημοσιοποιήθηκαν άγνωστες πτυχές της δράσης του που εξέπληξαν πολλούς για το αθόρυβο έργο που επιτελούσε χωρίς να διεκδικεί δόξες,

τιμές και μεγαλεία. Ο περικαλλής ναός στον οποίο βρισκόμαστε και τιμούμε τη μνήμη του αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα.

Άφησα τελευταία την αναφορά μου στη θεσμική καινοτομία του που ονομάζεται Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου, σε αυτό το εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που συμπλήρωσε ήδη τα οκτώ πρώτα χρόνια ζωής και προσφοράς στην Εκκλησία και στον τόπο μας. Ένα ίδρυμα που, ακολουθώντας τις παρακαταθήκες του Ιδρυτή του, επιτελεί αθόρυβα σοβαρό και πολύ αξιόλογο ακαδημαϊκό, επιστημονικό, ερευνητικό και κοινωνικό έργο.

Παρά τα λίγα χρόνια λειτουργίας της, η Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου έχει καταφέρει να καθιερωθεί στον χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του τόπου μας, τόσο ως ένα σοβαρό ακαδημαϊκό και επιστημονικό ίδρυμα όσο και ως ένας οργανισμός που τον χαρακτηρίζει η εξωστρέφεια, η ποιμαντική διακονία και η κοινωνική ευαισθησία. Χαιρετίζουμε ιδιαίτερα, ανάμεσα σε πολλά άλλα, τη δραστηριοποίηση της Θεολογικής Σχολής στην κοινωνική προσφορά, σε παρεμβάσεις στήριξης της τρίτης ηλικίας σε οίκους ευγηρίας και σε μονάδες αποκατάστασης, στην ιεραποστολή, στη συνεργασία με κέντρα απεξάρτησης, σε δράσεις εθελοντικής συνδρομής του Ερυθρού Σταυρού, σε ερευνητικά προγράμματα και σε εφαρμοσμένες παρεμβάσεις σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για κρατούμενους και δεσμοφύλακες, ενώ σημειώνουμε ιδιαίτερα την ερευνητική δράση της Σχολής στην περιβαλλοντική αειφορία και στην οικολογική ευαισθητοποίηση, καθώς και την προώθηση του εθελοντισμού στην κοινότητα των φοιτητών της. Η Σχολή αποδεικνύεται να αφουγκράζεται τις ανάγκες της κοινωνίας και να συμβάλλει στην ανάπτυξή της, μέσα από τις δράσεις που

αναλαμβάνει. Είναι ένα ίδρυμα που εμπνέει σεβασμό για το ήθος και την προσφορά της.

Μακροχρόνιος στόχος της κυπριακής πολιτείας είναι η καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακού και διεθνούς κέντρου ανώτερης εκπαίδευσης και έρευνας. Χαιρετίζουμε, λοιπόν, την ενεργητική εμπλοκή της Θεολογικής Σχολής στην υλοποίηση του εν λόγω στόχου και είναι άξιον αναφοράς ότι η Θεολογική Σχολή βρίσκεται, ήδη, σε αυτή την πορεία, αφού διεκδίκησε και κατάφερε να κερδίσει τη φιλοξενία του μεγάλου Διεθνούς Συνεδρίου, του European Association of Research on Adolescence Conference, που διεξάγεται ανά διετία, προσελκύοντας πέραν των 600 συνέδρων από όλο τον κόσμο, και το οποίο θα διεξαχθεί στη Λεμεσό τον Σεπτέμβριο του 2024. Σημειώνουμε, παράλληλα, την ιδιαίτερης σημασίας συμμετοχή της Σχολής σε διάφορα ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα.

Στο ίδιο ακριβώς πλαίσιο καθιέρωσης της Κύπρου ως περιφερειακού και διεθνούς ακαδημαϊκού κέντρου τοποθετείται και το Διεθνές Θεολογικό Συνέδριο, του οποίου την έναρξη των εργασιών κηρύσσουμε απόψε. Είκοσι δύο έγκριτοι Εισηγητές από 10 Ορθόδοξες Θεολογικές Σχολές, και όχι μόνο, από τον Ευρωπαϊκό χώρο και από τη Μέση Ανατολή συνέρχονται τις επόμενες δυο μέρες για να αναλύσουν μέσα από τις τοποθετήσεις τους και μέσα από τα γνωστικά τους αντικείμενα «Τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης». Είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο: πώς καταφέρνει ένα νεοσύστατο και μικρό σε μέγεθος ίδρυμα να αναπτύσσει μια τόσο μεγάλη θεολογική δράση, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα και να ανταποκρίνεται με επιτυχία στις προσδοκίες και στις επιδιώξεις της Εκκλησίας, της Πολιτείας, αλλά και της ευρύτερης ευρωπαϊκής οικογένειας.

Όπως καλά γνωρίζετε διερχόμαστε μια κρίσιμη περίοδο που χαρακτηρίζεται από γεωπολιτικές προκλήσεις, αβεβαιότητα και πρωτοφανείς ανακατατάξεις που επηρεάζουν όλους μας. Η πανδημία του κορωνοϊού, ο πόλεμος στην Ουκρανία που συνεχίζεται, αλλά και η νέα ανάφλεξη στην ίδια μας τη γειτονιά αποδεικνύουν πόσο ευμετάβλητος είναι ο κόσμος και ταυτόχρονα υπογραμμίζουν την ανάγκη για ισχυρά αντανακλαστικά από πλευράς των κρατών για αποτελεσματική αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων κρίσεων, την ανάγκη για την επανατοποθέτησή μας απέναντι σε φλέγοντα ζητήματα, στη βάση παναθρώπινων αρχών και αξιών.

Ο τόπος μας αποτέλεσε τον χώρο της πρώτης αποστολικής περιοδείας, το πρώτο σημείο στο οποίο διδάχτηκε ο λόγος Του Χριστού, έξω από τα ιστορικά όρια των θεοβάδιστων Αγίων Τόπων, του ιστορικού Ισραήλ και της Παλαιστίνης. Ο θεσμός της Εκκλησίας της Κύπρου είναι ιστορικά ο αρχαιότερος θεσμός που λειτουργεί στον τόπο μας, σε απαρασάλευτη συνέχεια και διαδοχή. Η Κύπρος μας καθαγιάστηκε από αναρίθμητες προσευχές και τη θυσιαστική αγάπη Αγίων, Αποστόλων, Ιεραρχών, Οσίων, Ασκητών, Μαρτύρων και Νεομαρτύρων, από τις μορφές Μεγάλων Πατέρων της τοπικής και της οικουμενικής Χριστιανοσύνης. Αυτή η ιστορική παρακαταθήκη που φέρει η μικρή μας πατρίδα μας επιβαρύνει με ευθύνη οικουμενική, με ευθύνη να είμαστε πιστοί στις χριστιανικές αξίες και πρακτικά αρωγοί όλων όσοι χρειάζονται τη βοήθειά μας. Και αυτό τον ρόλο επιχειρούμε να διαδραματίσουμε και στην παρούσα κρίση είτε με την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, είτε με την εκκένωση συνανθρώπων μας από γειτονικές χώρες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να συγχαρώ τη Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου για την πρωτοβουλία διοργάνωσης αυτού του Συνεδρίου και για την αφιέρωσή του στον εμπνευστή και ιδρυτή της Σχολής, μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Β’. Η σοφία, η διορατικότητα, η τόλμη και η αποφασιστικότητά του για ίδρυση της Θεολογικής Σχολής συνετέλεσαν τα μέγιστα, ώστε να υλοποιηθεί αυτός ο μακροχρόνιος πόθος της Εκκλησίας της Κύπρου. Χαρακτηρίστηκε, ήδη, η πράξη αυτή ως ένα από τα σημαντικότερα έργα που άφησε ο εκλιπών Αρχιεπίσκοπος, ως κληρονομιά, στην Εκκλησία και στην πατρίδα μας. Η επιτυχής διαχείριση αυτής της κληρονομιάς θα είναι το καλύτερο μνημόσυνο για τον ιδρυτή της Σχολής

αυτής.

Θα ήθελα, επίσης, να συγχαρώ και τον Διευθυντή της Θεολογικής Σχολής, Πάτερ Κυπριανό, τον οποίο πρωτογνώρισα στο Λονδίνο στις αρχές του 2000 όταν υπηρετούσα ως Γενικός Πρόξενος της Κυπριακής Δημοκρατίας και που γνωρίζω από πρώτο χέρι τη δουλειά του, την αφοσίωση του στην Εκκλησία και το πάθος του με την Εκπαίδευση.

Εύχομαι οι εργασίες του Διεθνούς Θεολογικού Συνεδρίου, την έναρξη του οποίου κηρύσσουμε απόψε, να στεφθούν με επιτυχία και να φωτίσουν, μέσα από τη γνώση και την εμπειρία του χτες, το σήμερα και το αύριο, με προσηλωμένο το βλέμμα και την ψυχή στην αιωνιότητα.

Φωτογραφίες: Προεδρία Κυπριακής Δημοκρατίας